Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2016. gada 4. maijā*

Valsts pienākumu neizpilde — LES 4. panta 3. punkts — LESD 288. pants — Direktīva 2000/60/EK — Savienības politika ūdens resursu jomā — 4. panta 1. punkts — Virszemes ūdens objektu stāvokļa pasliktināšanās novēršana — 4. panta 7. punkts — Atkāpe no pasliktināšanās aizlieguma — Sevišķi svarīgas sabiedrības intereses — Atļauja būvēt hidroelektrostaciju uz Melnās Zulmas upes (Austrija) — Ūdens stāvokļa pasliktināšanās

Lieta C-346/14

par prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši LESD 258. pantam, ko 2014. gada 18. jūlijā cēla

Eiropas Komisija, ko pārstāv *E. Manhaeve*, *C. Hermes* un *G. Wilms*, pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Austrijas Republiku, ko pārstāv *C. Pesendorfer*, pārstāve,

atbildētāja,

ko atbalsta

Čehijas Republika, ko pārstāv *M. Smolek*, *Z. Petzl* un *J. Vláčil*, pārstāvji,

persona, kas iestājusies lietā.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: tiesas priekšsēdētāja vietnieks A. Ticano [*A. Tizzano*], kas pilda pirmās palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši F. Biltšens [*F. Biltgen*], E. Levits, M. Bergere [*M. Berger*] un S. Rodins [*S. Rodin*] (referents),

ģenerāladvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],

sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus 2015. gada 3. septembra tiesas sēdē,

* Tiesvedības valoda – vācu.

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Ar savu prasības pieteikumu Eiropas Komisija lūdz Tiesu konstatēt, ka, nepareizi piemērojot Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 23. oktobra Direktīvas 2000/60/EK, ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV 2000, L 327, 1. lpp.), 4. panta 1. punktu, skatot to kopsakarā ar šīs direktīvas 4. panta 7. punktu, Austrijas Republika nav izpildījusi pienākumus, kas paredzēti LES 4. panta 3. punktā, skatot to kopsakarā ar LESD 288. pantu.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

2 Direktīvas 2000/60 preambulas 11., 19., 25., 26. un 32. apsvērums ir formulēts šādi:

"(11) Kā izklāstīts [LES] 174. pantā, Kopienas politika attiecībā uz vidi ir veicināt vides kvalitātes saglabāšanas, aizsardzības un uzlabošanas mērķu sasniegšanu, saprātīgi un racionāli izmantojot dabas resursus, un tās pamatā jābūt piesardzības principam, kā arī principam, ka jāveic preventīvi pasākumi, ka kaitējums videi pirmām kārtām jānovērš pašos pirmsākumos un ka piesārņotājam ir jāmaksā.

[..]

(19) Šīs direktīvas mērķis ir saglabāt un uzlabot ūdens vidi Kopienā. Šis mērķis galvenokārt attiecas uz attiecīgo ūdens resursu kvalitāti. Labas ūdens kvalitātes nodrošināšanā daudzuma kontrole ir papildu elements, tādēļ ir jāievieš pasākumi arī attiecībā uz daudzumu, lai palīdzētu nodrošināt labu kvalitāti.

[..]

(25) Jānosaka kopējas ūdens stāvokļa definīcijas, ņemot vērā tā kvalitāti, un, ja tas vajadzīgs vides aizsardzības nolūkā, ņemot vērā arī tā kvantitāti. Jānosaka vides aizsardzības mērķi, lai nodrošinātu to, ka visā Kopienā ir panākts labs virszemes ūdeņu un gruntsūdeņu stāvoklis un ka Kopienas līmenī tiek novērsta ūdens resursu bojāšanās.

(26) Dalībvalstīm jācenšas nodrošināt vismaz labu ūdens resursu stāvokli, nosakot un īstenojot vajadzīgos pasākumus saskaņā ar integrētām pasākumu programmām, ņemot vērā esošās Kopienas prasības. Ja labs ūdens resursu stāvoklis jau ir nodrošināts, tas jāsaglabā. Attiecībā uz gruntsūdeņiem, papildus laba ūdens stāvokļa prasībām, jāatklāj un jānovērš jebkāds ievērojams un stabils jebkādas piesārņojošas vielas koncentrācijas pieaugums.

[..]

(32) Iespējams pamatots atbrīvojums no prasības novērst turpmāku ūdens stāvokļa pasliktināšanos vai panākt labu ūdens stāvokli ar īpašiem nosacījumiem, ja saistības nav iespējams pildīt neparedzētu vai ārkārtēju apstākļu dēļ, jo īpaši plūdu un sausuma rezultātā, vai sevišķi svarīgu sabiedrības interešu dēļ, saistībā ar virszemes ūdenstilpes fizisko īpašību jauniem pārveidojumiem vai izmaiņām gruntsūdeņu tilpju līmeņa izmaiņām, ar noteikumu, ka ir veikti visi iespējamie pasākumi, lai mazinātu negatīvo ietekmi uz ūdenstilpes stāvokli."

3 Direktīvas 2000/60 4. panta "Vides aizsardzības mērķi" 1. punkta a) apakšpunktā ir noteikts:

"1. Ieviešot praksē pasākumu programmas, kas precizētas upju baseinu apsaimniekošanas plānos:

a) attiecībā uz virszemes ūdeņiem
   i) dalībvalstis īsteno vajadzīgos pasākumus, lai novērstu visu virszemes ūdens objektu stāvokļa pasliktināšanos, ievērojot 6. un 7. punktu un neierobežojot 8. punktu;
   ii) dalībvalstis aizsargā, stiprina un atjauno visus virszemes ūdens objektus, ievērojot iii) apakšpunktu attiecībā uz stipri pārveidotiem ūdens objektiem, nolūkā panākt labu virszemes ūdeņu stāvokli vēlākais 15 gadus pēc šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas, saskaņā ar V pielikumā paredzētajiem noteikumiem, ievērojot saskaņā ar 4. punktu noteiktos pagarinājumus un ievērojot 5., 6. un 7. punktu, neierobežojot 8. punktu;
   iii) dalībvalstis aizsargā, stiprina un atjauno visus mākslīgus un stipri pārveidotos ūdens objektus, nolūkā panākt labu ekoloģisko potenciālu un labus virszemes ūdeņu ķīmiskos rādītājus vēlākais 15 gadus pēc šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas, saskaņā ar V pielikumā paredzētajiem noteikumiem, ievērojot saskaņā ar 4. punktu noteiktos pagarinājumus un ievērojot 5., 6. un 7. punktu, neierobežojot 8. punktu;
   iv) dalībvalstis īsteno vajadzīgos pasākumus saskaņā ar 16. panta 1. un 8. punktu, lai pakāpeniski samazinātu prioritāro vielu radīto piesārņojumu un izbeigtu vai pakāpeniski pārtrauktu prioritāro bīstamo vielu emisijas, izplūdes vai zudumus,

neierobežojot attiecīgos starptautiskos nolīgumus, kas minēti 1. pantā, attiecīgajām pusēm."

4 Direktīvas 2000/60 4. panta 7. punkts ir izteikts šādi:

"Dalībvalstis nepārkāpj šo direktīvu, ja:

— labs gruntsūdeņu stāvoklis, labi ekoloģiskās kvalitātes rādītāji vai, vajadzības gadījumā, labs ekoloģiskais potenciāls nav sasniegts, vai virszemes ūdenstilpes vai gruntsūdens tilpes stāvokļa pasliktināšanās nav novērsta jaunu virszemes ūdenstilpes fizikālo īpašību pārveidojumu vai gruntsūdens tilpju līmeņa izmaiņu rezultātā, vai

— virszemes ūdenstilpes stāvokļa pasliktināšanās no izcila uz labu nav novērsta noturīgu, cilvēku veiktu darbību rezultātā,

un ir izpildīti visi šie nosacījumi:

a) ir veikti visi piemērotie pasākumi, lai mazinātu nelabvēlīgo ietekmi uz ūdenstilpes stāvokli;

b) šādu pārveidojumu vai izmaiņu iemesli ir īpaši izklāstīti un izskaidroti upes baseina apsaimniekošanas plānā, kas paredzēts 13. pantā, un mērķus pārskata reizi sešos gados;

c) minēto pārveidojumu vai izmaiņu iemesls ir sevišķi svarīgas sabiedrības intereses, un/vai labums, kādu vide un sabiedrība iegūst, sasniedzot 1. punktā izklāstītos mērķus, ir mazāks nekā jauno pārveidojumu vai izmaiņu dotais labums cilvēku veselībai, cilvēku drošības saglabāšanai vai noturīgai attīstībai; un

d) noderīgos mērķus, kuriem kalpo ūdenstilpes pārveidojumi vai izmaiņas, tehnisku īstenošanas iespēju vai nesamērīgu izdevumu dēļ nav iespējams pienācīgi sasniegt ar citiem līdzekļiem, kas būtu ievērojami labāka iespēja no vides aizsardzības viedokļa."

5 Saskaņā ar direktīvas 13. pantu "Upju baseinu apsaimniekošanas plāni":

"1. Dalībvalstis nodrošina upes baseina apsaimniekošanas plāna izstrādi katram upju baseinu apgabalam, kas atrodas vienīgi to teritorijā.

[..]

6. Upju baseinu apsaimniekošanas plānus publicē vēlākais deviņus gadus pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā.

7. Upju baseinu apsaimniekošanas plānus pārskata un vajadzības gadījumā koriģē vēlākais 15 gadus pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā un reizi sešos gados turpmāk."

Austrijas tiesības

6 *Wasserrechtsgesetz* (Ūdens apsaimniekošanas likums; turpmāk tekstā – "*WRG*") 21.a pants, tā redakcijā, kas piemērojama šajā lietā, ir izteikts šādi:

"1) Ja pēc atļaujas piešķiršanas, it īpaši, ņemot vērā kontroles rezultātus (55.d pants), atklājas, ka, lai gan ir ievēroti lēmuma par atļaujas piešķiršanu vai citās tiesību normās noteiktie nosacījumi un noteikumi, nav pietiekami aizsargātas sabiedrības intereses (105. pants), iestāde, ievērojot 52. panta 2. punkta otro teikumu, atbilstoši esošajām tehniskajām iespējām nosaka citus nosacījumus vai nepieciešamos nosacījumus (12.a pants), lai nodrošinātu šo aizsardzību, nosaka pielāgošanas mērķus un pieprasa iesniegt atbilstošos projekta dokumentus, kas attiecas uz pielāgošanu, uz laiku vai ilgstoši ierobežo ūdens patēriņa veidu vai apjomu vai arī uz laiku vai ilglaicīgi aizliedz ūdens izmantošanu.

2) Iestāde nosaka saprātīgu termiņu 1. punktā paredzēto rīkojumu izpildei, kā arī vajadzīgo adaptācijas pasākumu plānošanai un attiecīgo projekta dokumentu iesniegšanai; attiecībā uz projekta dokumentu obligāto saturu ir piemērojams 103. pants. Šo termiņu pagarina, ja persona, uz kuru attiecas šis pienākums, pierāda, ka nespēj ievērot šo termiņu ne savas vainas pēc. Minēto termiņu aptur, ja savlaicīgi tiek iesniegts lūgums to pagarināt. Ja termiņš beidzas bez rezultāta, *mutatis mutandis* ir piemērojams 27. panta 4. punkts.

3) Iestāde nevar noteikt pasākumus 1. punkta izpratnē, ja tie ir nesamērīgi. Šajā ziņā ir piemērojami šādi principi:

a) ar šo pasākumu īstenošanu saistītās izmaksas nedrīkst būt nesamērīgas salīdzinājumā ar gaidāmo rezultātu, ņemot vērā seku veidu, apmēru un bīstamību un ar ūdens izmantošanu saistīto apdraudējumu, kā arī ūdens izmantošanas ilgumu, rentabilitāti un ūdens izmantošanas tehniskās specifikācijas;

b) ja tiek apdraudētas esošās tiesības, tiek izvēlēts vismazāk stingrais līdzeklis atbilstoši izvirzītajam mērķim;

c) secīgi var tikt noteikti dažādi pasākumi.

[..]

4) Ja tiek atļauts atjaunošanas plāns (92. pants) vai atjaunošanas programma (33.d pants), 1. punktā paredzētie pasākumi nedrīkst pārsniegt to, kas noteikts šajā plānā vai programmā.

5) 1.–4. punkts *mutatis mutandis* ir piemērojams citām iekārtam un atļaujām šī federālā likuma izpratnē."

Pirmstiesas procedūra

7 *Landeshauptmann der Steiermark* (Štīrijas valdības vadītājs, Austrija) ar 2007. gada 24. maija lēmumu piešķīra atļauju hidroelektrostacijas būvniecībai uz Melnās Zulmas [*Schwarze Sulm*] – upes, kura tek cauri Austrijai (turpmāk tekstā – "2007. gada lēmums").

8 2007. gada oktobrī Komisija nosūtīja Austrijas Republikai brīdinājuma vēstuli, ar kuru tā vērsa Austrijas Republikas uzmanību uz to, ka 2007. gada lēmumā minētais projekts (turpmāk tekstā – "apstrīdētais projekts") nav saderīgs ar Direktīvas 2000/60 4. panta 7. punktu. Pēc Komisijas domām, Štīrijas valdības vadītājs šo lēmumu esot pieņēmis, iepriekš neizvērtējot, vai Melnās Zulmas virszemes ūdens objekta stāvokļa pasliktināšanās no "izcila" uz "labu", ko izraisītu minētā lēmuma īstenošana, atbilst sevišķi svarīgām sabiedrības interesēm šīs direktīvas 4. panta 7. punkta c) apakšpunkta izpratnē.

9 Austrijas Republika 2008. gada janvārī, atbildot uz šo brīdinājuma vēstuli, paskaidroja, ka atkāpe no Direktīvas 2000/60 4. panta 7. punktā paredzētā pasliktināšanās aizlieguma esot pamatota ar sevišķi svarīgām sabiedrības interesēm, galvenokārt, tādu atjaunojamo energoresursus ražošanā, kā hidroelektroenerģija.

10 2009. gadā Austrijas Republika atbilstoši Direktīvas 2000/60 13. panta 1. punktam publicēja upes baseina apsaimniekošanas plānu, kas attiecas uz apstrīdētajā lēmumā minēto upes baseinu (turpmāk tekstā – "2009. gada plāns"). Saskaņā ar šo plānu, kura pieņemšana tika nodota pienācīgai sabiedriskai apspriešanai saskaņā ar šīs direktīvas 14. pantu, minētās upes virszemes ūdens objekta stāvoklis bija kvalificēts kā "izcils".

11 2010. gada janvārī Komisija izbeidza pārkāpuma procedūru pēc tam, kad Austrijas Republika to bija informējusi, ka *Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft* (Federālā zemkopības, mežsaimniecības, vides un ūdenssaimniecības ministrija, Austrija) 2007. gada lēmumu ir atcēlusi pēc *Wasserwirtschaftliches Planungsorgan* (Ūdens resursu apsaimniekošanas plānošanas iestāde, Austrija) celtās administratīvās prasības par šo lēmumu.

12 2012. gada martā *Verfassungsgerichtshof* (Konstitucionālā tiesa, Austrija) nosprieda, ka ūdens resursu apsaimniekošanas plānošanas iestādes tiesības celt prasību nebija saderīgas ar Konstitūciju. Līdz ar to Austrijas Republika uzskatīja, ka ministrijas lēmumam atcelt 2007. gada lēmumu vairs nebija priekšmeta, ka tas atkal bija spēkā un ka to vairs nevarēja apstrīdēt valsts tiesā.

13 2012. gada novembrī Austrijas Republika paziņoja par savu nodomu sākt 2007. gada lēmuma pārskatīšanas procedūru *WRG* 21.a panta izpratnē un šajā ziņā veikt virszemes ūdens objekta stāvokļa, uz kuru attiecas apstrīdētais projekts, novērtēšanu, lai sākotnējo atļauju pielāgotu tehniskajam stāvoklim, vienlaicīgi precizējot, ka šīs novērtēšanas rezultāti ir gaidāmi tikai 2014. gada sākumā.

14 Pēc Komisijas pieprasījuma Austrijas Republika 2012. gada decembrī paskaidroja, ka, lai gan ir šī pārskatīšanas procedūra, hidroelektrostacijas būvniecība varot tikt uzsākta vistuvākajā laikā, pamatojoties uz atļauju, kas tika piešķirta ar 2007. gada lēmumu.

15 2013. gada 26. aprīlī Komisija nosūtīja Austrijas Republikai brīdinājuma vēstuli, kurā tā minētajai republikai pārmeta, ka tā nav ievērojusi Direktīvas 2000/60 4. panta 1. punktu un attiecībā uz " Melnās Zulmas elektrostacijas – būvniecības darbu A daļu" esot nepareizi piemērojusi šīs direktīvas 4. panta 7. punktā paredzēto atkāpi no pasliktināšanās aizlieguma.

16 2013. gada 15. jūlijā Austrijas Republika atbildēja Komisijai, ka joprojām notika pārskatīšanas procedūra un ka rezultāti tika gaidīti 2013. gada septembra sākumā. Austrijas Republika arī paskaidroja, ka tā šajā procedūrā ņems vērā "Valsts pamatnostādnes hidroelektroenerģijas ilgtspējīgas izmantošanas novērtēšanai".

17 2013. gada 19. novembrī Austrijas Republika nosūtīja Komisijai papildu piezīmes, kurās tā Komisiju informēja, ka Štīrijas valdības vadītājs 2013. gada 4. septembrī pieņēma lēmumu, ar kuru tika atstāts spēkā 2007. gada lēmums (turpmāk tekstā – "2013. gada lēmums").

18 Tomēr no Tiesā iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, ka, lai pieņemtu 2013. gada lēmumu, Štīrijas valdības vadītājs balstījās uz apstākli, ka Melnās Zulmas virszemes ūdens stāvoklis, pat pirms apstrīdētā projekta īstenošanas, bija jākvalificē par "labu", nevis "izcilu" un ka šādas klasifikācijas zemākā līmenī dēļ šis projekts varēja tikt īstenots bez vajadzības piemērot atkāpi no pasliktināšanās aizlieguma Direktīvas 2000/60 4. panta 7. punkta izpratnē.

19 2013. gada 9. oktobrī Federālā zemkopības, mežsaimniecības, vides un ūdenssaimniecības ministrija cēla prasību *Verwaltungsgerichtshof* (Administratīvā tiesa, Austrija) atcelt 2013. gada lēmumu. Tā kā šai prasībai, kura šī sprieduma pasludināšanas dienā joprojām nav izskatīta, nav apturošas iedarbības, apstrīdētā projekta attīstītājs varēja turpināt hidroelektrostacijas būvniecību.

20 2013. gada 21. novembrī Komisija nosūtīja Austrijas Republikai argumentētu atzinumu, kurā tā uzturēja savus iebildumus. 2014. gada 21. janvārī šī dalībvalsts atbildēja, ka, pēc tās domām, 2007. gada lēmums bija saderīgs ar Direktīvas 2000/60 4. panta 1. punktu.

21 Nebūdama apmierināta ar Austrijas Republikas sniegtajām atbildēm, Komisija nolēma celt šo prasību.

Par lūgumu atkārtoti sākt tiesvedības mutvārdu daļu un jaunu pierādījumu iesniegšanu

22 Pēc ģenerāladvokātes secinājumu sniegšanas Komisija 2015. gada 30. novembrī iesniedza lūgumu atkārtoti sākt tiesvedības mutvārdu daļu, kā arī lūgumu atļaut iesniegt jaunus pierādījumus saskaņā ar attiecīgi Tiesas Reglamenta 83. pantu un 128. panta 2. daļu un iesniedza Tiesā "Valsts ūdens apsaimniekošanas plānu 2015. gadam", ko 2015. gada 21. janvārī bija publicējusi Federālā zemkopības, mežsaimniecības, vides un ūdenssaimniecības ministrija.

23 Vispirms ir jākonstatē, ka Tiesas statūtos un Reglamentā lietas dalībniekiem nav paredzēta iespēja iesniegt apsvērumus par ģenerāladvokāta sniegtajiem secinājumiem (rīkojums, 2000. gada 4. februāris, *Emesa Sugar*, C-17/98, EU:C:2000:69, 2. punkts, un spriedums, 2012. gada 6. septembris, *Döhler Neuenkirchen*, C-262/10, EU:C:2012:559, 29. punkts).

24 Turklāt attiecībā uz mutvārdu procesa atkārtotu sākšanu ir jāatgādina, ka saskaņā ar Reglamenta 83. pantu Tiesa var pēc savas ierosmes vai pēc ģenerāladvokāta priekšlikuma, vai arī pēc lietas dalībnieku lūguma izdot rīkojumu par mutvārdu procesa atkārtotu sākšanu, ja tā uzskata, ka tā nav pietiekami informēta vai arī ka lieta ir iztiesājama, pamatojoties uz argumentu, ko lietas dalībnieki nav apsprieduši (skat. spriedumus, 2009. gada 3. marts, Komisija/Austrija, C-205/06, EU:C:2009:118, 13. punkts, un 2012. gada 6. septembris, *Döhler Neuenkirchen*, C-262/10, EU:C:2012:559, 30. punkts).

25 Visbeidzot attiecībā uz jaunu pierādījumu iesniegšanu pēc tiesvedības rakstveida daļas izbeigšanas saskaņā ar Tiesas Reglamenta 128. panta 2. punktu šajā tiesību normā ir paredzēts, ka lietas dalībniekam, kas vēlas iesniegt šādus pierādījumus, ir jāpamato to novēlota iesniegšana un ka priekšsēdētājs pēc tiesneša referenta ziņojuma, uzklausījis ģenerāladvokātu, var noteikt otram lietas dalībniekam termiņu viedokļa par šiem pierādījumiem izteikšanai.

26 Tā kā šajā gadījumā Tiesa uzskata, ka tā ir pietiekami informēta, lai pieņemtu lēmumu, un ka lieta nav jāizskata, pamatojoties uz argumentiem vai jauniem pierādījumiem, kurus lietas dalībnieki nebija apsprieduši, Komisijas lūgumi nav jāapmierina.

Par prasību

Lietas dalībnieku argumenti

27 Komisija būtībā pārmet Austrijas Republikai, ka tā, atļaujot hidroelektrostacijas būvniecību uz Melnās Zulmas upes, nav izpildījusi Direktīvas 2000/60 4. panta 1. un 7. punktā paredzētos pienākumus.

28 Komisija uzskata, ka 2007. gada lēmumā nav ievērots dalībvalstīm Direktīvas 2000/60 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punktā paredzētais pienākums īstenot vajadzīgos pasākumus, lai novērstu visu virszemes ūdens objektu stāvokļa pasliktināšanos.

29 Šajā ziņā Komisija apgalvo, ka Štīrijas valdības vadītājam šāds pienākums bija no dienas, kurā tas pieņēma šo lēmumu, lai gan upju baseinu apsaimniekošanas plānu publicēšana saskaņā ar Direktīvas 2000/60 13. panta 6. punktu kļuva obligāta tikai no 2009. gada 22. decembra.

30 Komisija savu nostāju pamato, apgalvodama, ka, ņemot vērā LES 4. panta 3. punkta un LESD 288. panta normas kopsakarā, dalībvalstīm no 2000. gada 22. decembra – dienas, kurā stājās spēkā Direktīva 2000/60, – līdz 2009. gada 22. decembrim – dienas, kurā izbeidzās šīs direktīvas 13. panta 6. punktā paredzētais termiņš apsaimniekošanas plānu publicēšanai, – bija jāatturas no tādu noteikumu pieņemšanas, kas varētu būtiski apdraudēt minētās direktīvas 4. pantā paredzētā rezultāta sasniegšanu. Līdz ar to šī panta normas šajā laikposmā jau bija saistošas.

31 Pēc Komisijas domām, apstrīdētais projekts var radīt Melnās Zulmas virszemes ūdens objekta stāvokļa pasliktināšanos, pārkāpjot Direktīvas 2000/60 4. panta 1. punktā paredzēto pasliktināšanās aizliegumu. Lai gan 2007. gada lēmumā šis stāvoklis tika novērtēts kā "izcils", šī projekta rezultātā stāvoklis mainītos uz "labu" un līdz ar to radītu tā pasliktināšanos. Šajā ziņā Komisija uzskata, ka, lai konstatētu šādas pasliktināšanās esamību, nevarot ņemt vērā to, ka Štīrijas valdības vadītājs 2013. gada lēmumā šo stāvokli beidzot novērtēja kā "labu", jo šis pēdējais lēmums netika pieņemts atbilstoši šīs direktīvas 13. un 14. pantā paredzētajām procedūras prasībām. Tādējādi, lai gan šajā pēdējā lēmumā bija veikta ūdens stāvokļa klasifikācijas pazemināšana, nevar uzskatīt, ka minētais projekts nevarētu izraisīt šī stāvokļa pasliktināšanos.

32 Šādos apstākļos Komisija uzskata, ka 2007. gada lēmums, ar kuru tika atļauts apstrīdētais projekts, varēja tikt likumīgi pamatots tikai tad, ja bija izpildīti Direktīvas 2000/60 4. panta 7. punktā paredzētie nosacījumi, lai atļautu piemērot atkāpi no pasliktināšanās aizlieguma. Komisija apgalvo, ka Austrijas Republika neesot ne pienācīgi izvērtējusi, vai šāda atkāpe varēja tikt pamatoti piemērota, ne arī katrā ziņā pietiekami pamatojusi šādas atkāpes nepieciešamību.

33 Komisija šajā ziņā norāda, ka Austrijas Republikai esot bijis jāņem vērā tas, ka 2007. gada lēmumā minētā hidroelektrostacijas kapacitāte būtu "niecīga" salīdzinājumā ar reģionālo un valsts hidroelektroenerģijas ražotni. Šī dalībvalsts neesot veikusi ne izmeklējumus attiecībā uz citām iespējamajām ražošanas vietām, ne arī aplūkojusi citus atjaunojamos energoresursus pretēji Direktīvas 2000/60 4. panta 7. punktā paredzētajām prasībām. Līdz ar to, balstoties uz šo tiesību normu, nevar pamatot Melnās Zulmas virszemes ūdens objekta stāvokļa pasliktināšanos.

34 Austrijas Republika uzskata, ka šī prasība nav pieņemama, ciktāl, pirmkārt, tā neesot pietiekami skaidra un precīza, it īpaši, attiecībā uz iebildumu, kas izriet no apgalvotās to pienākumu neizpildes, kas paredzēti LES 4. panta 3. punktā, skatot to kopsakarā ar LESD 288. pantu, un, otrkārt, Komisijas

kompetencē esot vienīgi pārbaudīt, vai valsts iestādes ir pareizi piemērojušas Direktīvā 2000/60 paredzētos procesuālos pienākumus, un tā nevarot pārbaudīt šo iestāžu vērtējumu par konkrētā projekta pamatotību un minēto iestāžu veikto interešu izsvēršanu, pamatojoties uz šīs direktīvas 4. panta 7. punktu.

35 Pakārtoti Austrijas Republika pēc būtības norāda, ka kopš 2007. gada tai nebija atļauts pieņemt vispārējus vai īpašus pasākumus, kas varētu būtiski apdraudēt Direktīvā 2000/60 paredzēto mērķu sasniegšanu.

36 Tomēr, pēc Austrijas Republikas domām, ar 2007. gada lēmumu, nepārkāpjot šos mērķus, varēja tikt atļauts hidroelektrostacijas projekts, kas attiecīgajā gadījumā radītu virszemes ūdens objekta stāvokļa pasliktināšanos, jo bija ievēroti šīs direktīvas 4. panta 7. punktā paredzētie nosacījumi.

37 Šajā ziņā Austrijas Republika norāda, ka 2007. gada lēmums tika pieņemts tādas procedūras beigās, kurā tika juridiski analizēti un izvērtēti visi viedokļi par sevišķi svarīgām sabiedrības interesēm, kas saistītas ar apstrīdēto projektu, ņemot vērā, konkrēti, Direktīvas 2000/60 mērķus un šī projekta ietekmi uz reģionālajām un vietējām īpatnībām. Šajā ziņā Austrijas Republika norāda, ka tā esot ņēmusi vērā *Technische Universität Graz* (Grācas Tehniskā universitāte, Austrija) *Institut für Elektrizitätswirtschaft und Energieinnovation* (Elektroenerģijas izmantošanas un inovāciju institūts, Austrija) veikto pētījumu, kurā ir atspoguļoti minētā projekta mērķi un priekšrocības, kā arī tā ietekme uz vidi.

38 Austrijas Republika norāda, ka, pretēji tam, ko apgalvo Komisija, kompetentā iestāde nebija pamatojusies uz principu, ka hidroelektroenerģijas ražošana vienmēr atbilst sevišķi svarīgām sabiedrības interesēm un ir vispārējs izņēmums no Direktīvas 2000/6 mērķiem, bet gan kopumā bija izvērtējusi hidroelektrostacijas būvniecības uz Melnās Zulmas upes konkrēto reģionālo nozīmi un vietējo ietekmi.

39 Visbeidzot Austrijas Republika apgalvo, ka Štīrijas valdības vadītājam 2007. gada lēmuma pieņemšanas laikā, veicot interešu izsvēršanu saskaņā ar Direktīvas 2000/60 tiesību normām, bija atbilstoša rīcības brīvība, ņemot vērā to, ka atļaujas piešķiršana hidroelektrostacijas projektam ir sarežģīts lēmums, kas ietver prognozes elementus.

Tiesas vērtējums

Par pieņemamību

40 Austrijas Republika būtībā uzskata, ka, pirmkārt, šī prasība nav pietiekami skaidra un precīza Tiesas Reglamenta 120. panta c) punkta izpratnē, it īpaši attiecībā uz iebildumu, kas izriet no apgalvotās to pienākumu neizpildes, kas paredzēti LES 4. panta 3. punktā, skatot to kopsakarā ar LESD 288. pantu. Otrkārt, tā uzskata, ka šī prasība esot jāatzīst par nepieņemamu, jo Komisija neesot kompetenta izvērtēt konkrēta projekta pamatotību un kompetento valsts iestāžu veikto esošo interešu izsvēršanu.

41 Šīs divas iebildes par nepieņemamību ir jānoraida.

42 Attiecībā uz pirmo iebildi par nepieņemamību no prasības pieteikuma skaidri izriet, ka Komisija pārmet Austrijas Republikai, ka tā no 2000. gada 22. decembra – dienas, kurā stājās spēkā Direktīva 2000/60, – līdz 2009. gada 22. decembrim – dienas, kurā izbeidzās šīs direktīvas 13. panta 6. punktā paredzētais termiņš apsaimniekošanas plānu publicēšanai, – neatturējās no tādu noteikumu pieņemšanas, kas var būtiski apdraudēt minētās direktīvas 4. pantā paredzētā rezultāta sasniegšanu. Kā turklāt norādījusi ģenerāladvokāte savu secinājumu 30. punktā, Komisija prasības pieteikuma 25. un 26. punktā atsaucas konkrēti uz 2012. gada 11. septembra spriedumu *Nomarchiaki Aftodioikisi*

Aitoloakarnanias u.c. (C-43/10, EU:C:2012:560) par Ahelojas upi, kurā Tiesa konstatēja, ka dalībvalstis jau pirms tam, kad šī tiesību norma kļuva par piemērojamu, saskaņā ar LES 4. panta 3. punktu, lasot to kopā ar LESD 288. pantu, nedrīkstēja būtiski apdraudēt tās mērķus.

43 Attiecībā uz otro iebildi par nepieņemamību ir jānorāda, kā to minējusi ģenerāladvokāte secinājumu 32. punktā, ka jautājums par to, ciktāl Direktīvas 2000/60 tiesību normas piešķir kompetentajām valsts iestādēm brīvību esošo interešu izvērtēšanā un vai šī brīvība konkrētajā gadījumā ir tikusi pārkāpta, attiecas nevis uz prasības pieņemamību, bet gan uz tās pamatotību.

44 Tātad prasība ir pieņemama.

Par lietas būtību

45 Komisija būtībā pārmet Austrijas Republikai, ka tā ar 2007. gada lēmumu piešķīra atļauju apstrīdētajam projektam, lai gan saskaņā ar šo pašu lēmumu šis projekts radītu Melnās Zulmas virszemes ūdens objekta stāvokļa pasliktināšanos no "izcila" uz "labu", kas ir aizliegts Direktīvas 2000/60 4. panta 1. punktā un uz kuru neattiecoties šīs direktīvas 4. panta 7. punkta c) apakšpunktā paredzētā atkāpe no pasliktināšanās aizlieguma.

46 Vispirms, kā tika minēts šī sprieduma 18. punktā, ir jānorāda, ka pirms strīdīgā projekta īstenošanas veiktā Melnās Zulmas ūdens stāvokļa klasifikācija, kāda bija noteikta 2007. gada lēmumā, tika pārskatīta 2013. gada lēmumā. Līdz ar to ar šo pēdējo lēmumu Štīrijas valdības vadītājs pazemināja minēta līmeņa klasifikāciju no "izcilas" uz "labu", tādējādi saskaņā ar šo lēmumu strīdīgais projekts vairs neradīja ūdens stāvokļa pasliktināšanos no "izcila" un "labu".

47 Tomēr ir jānorāda, ka 2013. gada lēmums nav šīs prasības priekšmets. Pirmkārt, lai arī Komisija uzskata, ka šajā lietā nevajadzētu ņemt vērā minēto lēmumu un Melnās Zulmas virszemes ūdens objekta stāvokļa klasifikācijas pazemināšanu, ko tā veica, lai noteiktu, vai apstrīdētais projekts varētu radīt šī stāvokļa pasliktināšanos, Komisija šīs prasības ietvaros neapstrīdēja minētā lēmuma pamatotības izvērtēšanu, kā arī neietvēra šo pašu lēmumu savas prasības pieteikuma prasījumos. Otrkārt, arī Austrijas Republika Tiesā neatsaucās uz 2013. gada lēmumu, lai apstrīdētu to, ka šāda pasliktināšanās pastāv un tādējādi apgalvotu, ka ar šī lēmuma pieņemšanu, kas notika pirms argumentētā atzinumā noteiktā termiņa beigām, tā izbeidza apgalvoto pienākumu neizpildi. Līdz ar to tā neapstrīd, ka šajā prasībā ir jāņem vērā tāds Melnās Zulmas ūdens stāvoklis, kāds tika novērtēts 2007. gada lēmumā, bet uzskata, ka šis projekts nav pretrunā Direktīvas 2000/60 4. pantam, ciktāl tā radītā ūdens stāvokļa pasliktināšanās ir pamatota saskaņā ar šīs direktīvas 4. panta 7. punktu.

48 Šādos apstākļos, izvērtējot šo prasību, ir jāņem vērā tāda Melnās Zulmas virszemes ūdens objekta klasifikācija, kāda tika noteikta 2007. gada lēmumā, un nav jāņem vērā 2013. gada lēmums.

49 Lai izvērtētu 2007. gada lēmuma saderību ar Direktīvas 2000/60 tiesību normām, ir jāatgādina, ka šīs direktīvas 4. pantā paredzētie pienākumi ir piemērojami tikai kopš 2009. gada 22. decembra, dienas, kurā beidzās atbilstoši šīs direktīvas 13. panta 6. punktam dalībvalstīm piešķirtais termiņš, lai publicētu upju baseina apsaimniekošanas plānu (šajā ziņā skat. spriedumu, 2012. gada 11. septembris, *Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias* u.c., C-43/10, EU:C:2012:560, 51.–56. punkts).

50 Tomēr saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru direktīvas transponēšanai paredzētajā termiņā tās adresātēm dalībvalstīm ir jāatturas pieņemt noteikumus, kas varētu būtiski apdraudēt šajā direktīvā paredzētā rezultāta sasniegšanu. Šāds atturēšanās pienākums ir noteikts visām valsts iestādēm, un tas jāsaprot tādējādi, ka tas attiecas uz jebkādu vispārēju un īpašu pasākumu noteikšanu, kuru rezultātā var rasties šāds apdraudējums (spriedums, 2012. gada 11. septembris, *Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias* u.c., C-43/10, EU:C:2012:560, 57. punkts un tajā minētā judikatūra).

51 Līdz ar to, lai arī uz apstrīdēto projektu, dienā, kurā tika pieņemts 2007. gada lēmums, neattiecās Direktīvas 2000/60 4. pants, Austrijas Republikai tomēr pat pirms termiņa beigām, kas saskaņā ar šīs direktīvas 13. panta 6. punktu tika noteikts dalībvalstīm, lai publicētu upju baseina apsaimniekošanas plānu, bija jāatturas pieņemt noteikumus, kas varētu būtiski apdraudēt minētajā 4. pantā paredzētā rezultāta sasniegšanu (šajā ziņā skat. spriedumu, 2012. gada 11. septembris, *Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias* u.c., C-43/10, EU:C:2012:560, 60. punkts).

52 Tādējādi, izskatot šo prasību, ir jāizvērtē, vai apstrīdētais projekts var radīt Melnās Zulmas virszemes ūdens objekta stāvokļa pasliktināšanos, un ja tas tā ir, jāizsver, vai uz šādu pasliktināšanos var attiekties Direktīvas 2000/60 4. panta 7. punktā paredzētā atkāpe no pasliktināšanās aizlieguma.

– Par Melnās Zulmas stāvokļa pasliktināšanos

53 Ir jānorāda, ka Direktīvas 2000/60 preambulas 25. apsvērumā ir paredzēts, ka ir jānosaka vides aizsardzības mērķi, lai nodrošinātu to, ka visā Eiropas Savienībā ir panākts labs virszemes ūdeņu un gruntsūdeņu stāvoklis un ka Savienības līmenī tiek novērsta ūdeņu pasliktināšanās. Turklāt no šīs direktīvas 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punkta, kurā ir paredzēts, ka "dalībvalstis īsteno vajadzīgos pasākumus, lai novērstu visu virszemes ūdens objektu stāvokļa pasliktināšanos", formulējuma izriet, ka šādu pasākumu pieņemšana dalībvalstīm ir obligāta. Šajā ziņā tāda noteikta projekta atļauja kā 2007. gada lēmumā paredzētā ir saprotama kā šāda īstenošana (šajā ziņā skat. spriedumu, 2015. gada 1. jūlijs, *Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland*, C-461/13, EU:C:2015:433, 31., 32. un 35. punkts).

54 Tiesa jau ir nospriedusi, ka Direktīvas 2000/60 4. panta 1. punkta a) apakšpunkts neaprobežojoties tikai ar programmatisku formulējumu noteiktiem vienkāršiem plānošanas un pārvaldes mērķiem, bet gan rada saistošas sekas, līdzko ir noteikta attiecīgā ūdens objekta ekoloģiskā kvalitāte attiecībā uz katru no šajā direktīvā noteiktā procesa stadijām (spriedums, 2015. gada 1. jūlijs, *Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland*, C-461/13, EU:C:2015:433, 43. punkts).

55 Šajā ziņā šīs direktīvas 4. panta 7. punktā paredzētais atkāpju režīms arī ir viens no elementiem, kas apstiprina interpretāciju, atbilstoši kurai ūdens objektu stāvokļa pasliktināšanās novēršanai ir saistošs raksturs (šajā ziņā skat. spriedumu, 2015. gada 1. jūlijs, *Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland*, C-461/13, EU:C:2015:433, 44. punkts).

56 Turklāt ir jāuzsver, ka šajā tiesību normā paredzēto atkāpju kategoriju struktūra ļauj uzskatīt, ka minētās direktīvas 4. pantā nav ietverti tikai principiāli pienākumi, bet ka tas attiecas arī uz konkrētiem projektiem. Pamatojumi atkāpei ir piemērojami it īpaši tad, ja minētā 4. panta mērķu neievērošana ir virszemes ūdens objekta fizisko īpašību jaunu pārveidojumu sekas un ja tas rada negatīvu ietekmi vai cilvēku jaunu ilgtspējīgu darbību sekas. Tas var notikt pēc jaunu atļauju piešķiršanas projektiem. Faktiski nav iespējams noteiktu projektu aplūkot nošķirti no apsaimniekošanas plānu ieviešanas (skat. spriedumu, 2015. gada 1. jūlijs, *Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland*, C-461/13, EU:C:2015:433, 47. punkts).

57 Līdz ar to uz šiem projektiem attiecas Direktīvas 2000/60 4. pantā minētais pienākums novērst ūdens objekta stāvokļa pasliktināšanos.

58 Šo stāvokli nosaka atbilstoši ekoloģiskās kvalitātes koeficientiem, kas attiecībā uz katru virszemes ūdeņu kategoriju iedalīti piecās klasēs, izmantojot bioloģiskās kvalitātes elementu robežvērtību, kura norāda robežas dažādu klašu starpā, proti, "ļoti labs", "labs", "vājš", "viduvējs" un "slikts" (spriedums, 2015. gada 1. jūlijs, *Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland*, C-461/13, EU:C:2015:433, 57. punkts).

59 Šajā ziņā Tiesa ir noteikusi, ka ir jāuzskata, ka pastāv virszemes ūdens objekta stāvokļa pasliktināšanās Direktīvas 2000/60 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punkta izpratnē, tiklīdz vismaz viens no kvalitātes elementiem šīs direktīvas V pielikuma izpratnē ir pasliktinājies par vienu klasi, pat ja šī pasliktināšanās neizpaužas kā pazemināšana klasifikācijā attiecībā uz ūdens objektu, to ņemot kopumā. Tomēr, ja attiecīgais kvalitātes elements šī pielikuma izpratnē jau atrodas viszemākajā klasē, tad jebkura minētā elementa pasliktināšanās ir kvalificējama kā virszemes ūdens objekta stāvokļa pasliktināšanās (spriedums, 2015. gada 1. jūlijs, *Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland*, C-461/13, EU:C:2015:433, 69. punkts).

60 Šajā gadījumā no Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, ka apstrīdētajā projektā paredzētajai hidroelektrostacijai nepieciešamie būvniecības darbi ietekmēs Melnās Zulmas teci 8 km garumā. Lai noteiktu šīs upes ekoloģisko kvalitāti Direktīvas 2000/60 izpratnē, *Institut für Bodenkultur Wein* (Vīnes Agronomijas institūts, Austrija) 2006. gadā izdotajā ekspertīzes ziņojumā tika secināts, ka minētās upes virszemes ūdens objekta stāvoklis bija "izcils" un ka šis projekts bija jānoraida tādēļ, ka tas radīs šī stāvokļa pasliktināšanos. Melnās Zulmas virszemes ūdens objekta stāvokļa klasifikācija par "izcilu" bija balstīta uz konkrētā laikposmā veiktas padziļinātas plānošanas galīgajiem rezultātiem, kuras noslēgumā saskaņā ar Direktīvas 2000/60 13. pantu tika izstrādāts 2009. gada plāns.

61 Turklāt atbildē uz pirmo brīdinājuma vēstuli Austrijas Republika neapstrīdēja to, ka apstrīdētā projekta īstenošana radītu Melnās Zulmas virszemes ūdens objekta pasliktināšanos, bet atsaucās uz Direktīvas 2000/60 4. panta 7. punkta c) apakšpunktā paredzēto atkāpi no pasliktināšanās aizlieguma, apgalvojot, ka sevišķi svarīgu sabiedrības interešu labā it īpaši būtu tādu atjaunojamo energoresursu izmantošana kā hidroelektroenerģija.

62 Visbeidzot, kā Austrijas Republika norāda iebildumu raksta 20. punktā, 2007. gada lēmuma 192. un nākamajās lappusēs Štīrijas valdības vadītājs pats atzina, ka apstrīdētais projekts radīs "vismaz daļēju virszemes ūdens pasliktināšanos", jo ""izcila stāvokļa" saglabāšana daļā no attiecīgā OK 8026600 apgabala" ir sabiedrības interesēs, un ka OK 8026600 "virszemes" ūdens objektā aptuveni 8 km garumā viens no Ūdens apsaimniekošanas likuma 30.a pantā minētajiem stāvokļiem pasliktināsies par vienu līmeni no "izcila" uz "labu".

63 Šķiet, ka šādos apstākļos apstrīdētais projekts rada tādu Melnās Zulmas virszemes ūdens objekta stāvokļa pasliktināšanos, kāda tika novērtēta 2007. gada lēmumā.

– Par Direktīvas 2000/60 4. panta 7. punktā paredzēto atkāpi no pasliktināšanās aizlieguma

64 Ir jāatgādina, ka, ja vien nav piemērojama atkāpe, ir jāizvairās no jebkuras virszemes ūdens objekta stāvokļa pasliktināšanās. Tādējādi pienākums novērst šādu pasliktināšanos saglabā savu saistošo raksturu katrā no Direktīvas 2000/60 īstenošanas stadijām, un tas ir piemērojams jebkuram virszemes ūdens objekta veidam un stāvoklim, attiecībā uz kuru ir pieņemts apsaimniekošanas plāns. Attiecīgajai dalībvalstij līdz ar to ir pienākums atteikt atļauju projektam, ja tas var pasliktināt attiecīgā ūdens objekta stāvokli vai apdraudēt laba virszemes ūdens objekta stāvokļa sasniegšanu, izņemot, ja ir jāuzskata, ka minētajam projektam ir piemērojama atkāpe saskaņā ar šīs direktīvas 4. panta 7. punktu (šajā ziņā skat. spriedumu, 2015. gada 1. jūlijs, *Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland*, C-461/13, EU:C:2015:433, 50. punkts).

65 Tiesa jau ir nospriedusi, ka, ja projekts uz ūdeni var radīt tādas negatīvas sekas, kādas ir minētas šīs direktīvas 4. panta 7. punktā, tas var tikt atļauts, ja vien ir izpildīti šīs pašas direktīvas 4. panta 7. punkta a)–d) apakšpunktā paredzētie nosacījumi (spriedums, 2012. gada 11. septembris, *Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias* u.c., C-43/10, EU:C:2012:560, 67. un 69. punkts).

66 Šajā gadījumā, lai noteiktu, vai 2007. gada lēmums ir ticis pieņemts, ievērojot Direktīvas 2000/60 4. panta 7. punktā paredzētās prasības, pirmkārt, ir jāizvērtē, vai ir veikti visi piemērotie pasākumi, lai mazinātu apstrīdētā projekta nelabvēlīgo ietekmi uz attiecīgā ūdens objekta stāvokli, otrkārt, vai šī projekta iemesli ir īpaši izklāstīti un izskaidroti, treškārt, vai minētais projekts atbilst sevišķi svarīgām sabiedrības interesēm un/vai labums, kādu vide un sabiedrība iegūst un kas ir saistīts ar šīs direktīvas 4. panta 1. punktā izklāstīto mērķu sasniegšanu, ir mazāks nekā labums cilvēku veselībai, cilvēku drošības saglabāšanai vai noturīgai attīstībai, kas izrietētu no šī paša projekta īstenošanas, un, ceturtkārt, vai noderīgos mērķus tehnisku iespēju vai nesamērīgu izdevumu dēļ nav iespējams pienācīgi sasniegt ar citiem līdzekļiem, kas būtu ievērojami labāka izvēle no vides aizsardzības viedokļa (šajā ziņā skat. spriedumu, 2012. gada 11. septembris, *Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias* u.c., C-43/10, EU:C:2012:560, 67. un 67. punkts).

67 Lai apgalvotu, ka apstrīdētais projekts ir saderīgs ar Direktīvas 2006/60 4. panta 7. punktā paredzētajām prasībām, Austrijas Republika norāda, ka hidroelektrostacijas būvniecības uz Melnās Zulmas upes mērķis ir atjaunojamo energoresursu attīstība. Tomēr Komisija būtībā uzskata, ka, izvirzot šādu argumentu, Austrijas Republika ir vienīgi norādījusi, ka atjaunojamo energoresursu ražošana pārsvarā atbilst sevišķi svarīgām sabiedrības interesēm, neprecizējot, vai apstrīdētajām projektam bija jāpiemēro atkāpe no pasliktināšanās aizlieguma principa.

68 Šajā ziņā vispirms ir jānorāda, ka, pretēji tam, ko apgalvo Komisija, šajā lietā ir skaidri izpildīts otrais no šī sprieduma 66. punktā minētajiem nosacījumiem, jo 2007. gada lēmumā ir detalizēti atspoguļoti apstrīdētā lēmuma iemesli, tā ietekme uz vidi un šī projekta apgalvotās priekšrocības.

69 Vēl ir jānorāda, ka tādas hidroelektrostacijas būvniecība kā apstrīdētajā projektā paredzētā patiesi var ietilpt sevišķi svarīgās sabiedrības interesēs.

70 Šajā ziņā dalībvalstīm ir jāatzīst noteikta rīcības brīvība, nosakot, vai attiecīgais projekts ietilpst šādas interesēs. Direktīvā 2000/60, kas tika pieņemta, pamatojoties uz EKL 175. panta 1. punktu (tagad LESD 192. panta 1. punktu), ir noteikti vispārīgie principi un rīcības vispārīgās robežas, lai aizsargātu ūdens resursus un nodrošinātu vispārīgo principu un to struktūru koordināciju, integrāciju un ilgtermiņa attīstību, kas ļauj aizsargāt un ekoloģiski ilgtspējīgi izmantot Eiropas Savienības ūdens resursus. Šie principi un vispārīgais rīcības plāns turpmāk ir jāattīsta dalībvalstīm, kurām ir jāveic virkne īpašu pasākumu. Tādējādi šī direktīva tomēr neparedz dalībvalstu tiesiskā regulējuma ūdens resursu jomā pilnīgu saskaņošanu (spriedumi, 2006. gada 30. novembris, Komisija/Luksemburga, C-32/05, EU:C:2006:749, 41. punkts; 2014. gada 11. septembris, Komisija/Vācija, C-525/12, EU:C:2014:2202, 50. punkts, un 2015. gada 1. jūlijs, *Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland*, C-461/13, EU:C:2015:433, 34. punkts).

71 Šīs rīcības brīvības ietvaros Austrijas Republika varēja pamatoti uzskatīt, ka apstrīdētais projekts, kura mērķis ir veicināt atjaunojamo energoresursu ražošanu, izmantojot hidroelektroenerģiju, ietilpst sevišķi svarīgās sabiedrības interesēs.

72 LESD 194. panta 1. punktā ir paredzēts, ka saistībā ar iekšējā tirgus izveidi un darbību un attiecībā uz vajadzību saglabāt un uzlabot vidi Savienības enerģētikas politika, dalībvalstīm savstarpēji solidarizējoties, tiecas nodrošināt enerģijas tirgus darbību, nodrošināt energoapgādes drošību Savienībā, veicināt energoefektivitāti un taupību, kā arī jaunu un neizsīkstošu enerģijas veidu attīstību un veicināt enerģijas tīklu savstarpēju savienojamību (spriedums, 2012. gada 6. septembris, Parlaments/Padome, C-490/10, EU:C:2012:525, 65. punkts).

73 Turklāt atjaunojamo energoresursu veicināšana, kas ir Savienības prioritāšu augšgalā, ir pamatota it īpaši ar to, ka minēto energoresursu izmantošana veicina vides aizsardzību un ilgstošu attīstību un ka tā var palielināt drošību, kā arī energoapgādes dažādošanu un paātrināt Kioto protokola, kas pievienots pielikumā Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējai konvencijai par klimata pārmaiņām, mērķu sasniegšanu (spriedums, 2013. gada 26. septembris, *IBV & Cie*, C-195/12, EU:C:2013:598, 56. punkts).

74 Visbeidzot ir jānorāda, ka valsts iestādes šajā gadījumā izsvēra no apstrīdētā projekta sagaidāmo labumu un no tā izrietošo Melnās Zulmas virszemes ūdens objekta stāvokļa pasliktināšanos. Pamatojoties uz šo izsvēršanu, tās varēja uzskatīt, ka šis projekts būs ilgtspējīgas attīstības veicināšanas pamatā, ka tika veikti visi praktiskie pasākumi, lai mazinātu minētā projekta negatīvo ietekmi uz šī virszemes ūdens objekta stāvokli, un ka šī paša projekta mērķi tehnisko iespēju un nesamērīgo izmaksu dēļ nevarēja tikt sasniegti ar citiem līdzekļiem, kas būtu būtiski labāka izvēle videi.

75 Šajā ziņā, kā tika minēts šī sprieduma 37. punktā, no Tiesā iesniegtajiem materiāliem izriet, ka, lai pieņemtu 2007. gada lēmumu, Štīrijas valdības vadītājs pamatojās konkrēti uz Elektroenerģijas pārvaldības un inovāciju enerģētikas jomā institūta pētījumu, ko viņam iesniedza atļaujas hidroelektrostacijas būvniecībai pieprasītāji.

76 Ir skaidrs, ka šie pētījuma autori atgādināja, ka kompetentajai iestādei vajadzēja izsvērt attiecīgās intereses, it īpaši tās, kas izriet no apstrīdētā projekta gaidāmā labuma un tā ietekmes uz Melnās Zulmas upes virszemes ūdens objekta stāvokli.

77 Pēc tam, kad Štīrijas valdības vadītājs bija atgādinājis, ka minētajā pētījumā "saprotamā un pārliecinošā veidā [bija] konstatēts, ka hidroelektroenerģija kopumā un [konkrēti apstrīdētais projekts] atbild[a] sevišķi svarīgām sabiedrības interesēm un ka tam bija būtiska nozīme (reģiona) ilgtspējīgā attīstībā", viņš pats uzsvēra, ka šī projekta autori "[bija] detalizēti izskaidrojuši minētā projekta labos rādītājus enerģētikas jomā, ņemot vērā ūdenskrituma augstumu salīdzinoši īsā distancē, kā arī projekta ekonomiskos aspektus attiecībā uz vietējo ekonomiku", "ka pārliecinoši bija atspoguļots projekta pozitīvais ieguldījums globālās sasilšanas samazināšanā, aizstājot CO^2 emitējošās fosilās enerģijas", un ka pētījumā [bija] arī uzsvērts, ka "[projekta] lietderīgie mērķi nevarēja tikt pienācīgi sasniegti, izmantojot citus līdzekļus, kas būtu būtiski labāka izvēle videi". Turklāt no Tiesā iesniegtajiem materiāliem arī izriet, ka tika paredzēti praktiski pasākumi, lai mazinātu apstrīdētā projekta negatīvo ietekmi uz attiecīgā ūdens objekta stāvokli, it īpaši, lai ierobežotu to, ka šis projekts traucē zivju migrācijai, veicot šīs migrācijas atbalstīšanas pasākumus.

78 Tādējādi 2007. gada lēmumā šī pētījuma gaismā tika secināts, ka:

"[apstrīdētā projekta] reģionālās un starpreģionālās priekšrocības attiecībā uz vidi, klimatu un ekonomiku, kuras pārliecinoši tika atspoguļotas ziņojumā, ir pretstatāmas [šī] projekta negatīvajai ietekmei (kas drīzāk ir vāja salīdzinājumā ar citām iespējamajām negatīvajām sekām) uz [*WRG*] 30.a pantā minētajiem stāvokļiem. Ņemot vērā, ka ar [minēto] projektu būtiskā apjomā var tikt nodrošināta nepiesārņojoša enerģija, lēmējiestādei šajā pasākumā ir jāsaskata svarīgas sabiedrības intereses ilgtspējīgā enerģētikas attīstībā.

Pēc tam, kad izvērtēti izskatāmās lietas attiecīgie apstākļi, iestāde secina, ka sabiedrības intereses "Melnās Zulmas" hidroelektrostacijas būvniecībā ir ievērojami augstākas par konstatēto apdraudējumu [*WRG*] 30. pantā un tālāk 104. un 104.b pantā uzskaitītajiem vides mērķiem".

79 Pēc tam 2009. gada projekta ietvaros saskaņā ar Direktīvas 2000/60 4. panta 7. punkta b) apakšpunktu tika veikta analīze par plānotajiem ieguvumiem no apstrīdētā projekta, proti, attiecībā uz hidroelektroenerģijas ražošanu, kas būtu 2 uz tūkstoti saražotās enerģijas reģionālā līmenī un 0,4 uz tūkstoti saražotās enerģijas valsts līmenī.

80 Tādējādi, pretēji tam, ko apgalvo Komisija, Štīrijas valdības vadītājs apstrīdēto projektu bija izvērtējis kopumā, tostarp tā tiešo un netiešo ietekmi uz Direktīvas 2006/60 mērķiem, un izsvēris šī projekta priekšrocības un tā negatīvo ietekmi uz Melnās Zulmas virszemes ūdens objekta stāvokli. Šajā analīzē viņš it īpaši ņēma vērā apstākli, ka šai upei bija ļoti augsta ekoloģiskā kvalitāte, bet uzskatīja, ka, ņemot vērā dažādus no apstrīdētā projekta plānotos ieguvumus, ar to saistītās sabiedrības intereses ir ievērojami augstākas par apdraudējumu šajā direktīvā paredzētajam nepasliktināšanās mērķim. Tātad

viņš nav tikai abstrakti izvirzījis sevišķi svarīgas sabiedrības intereses, ko atspoguļo atjaunojamo energoresursu ražošana, bet gan pamatojies uz šī projekta detalizētu un specifisku zinātnisko analīzi, pirms secināt, ka ir izpildīti atkāpes no pasliktināšanās aizlieguma nosacījumi.

81 No iepriekš minētā izriet, ka Štīrijas valdības vadītājs, kurš pieņēma lēmumu, pamatojoties uz institūta pētījumu, kas tam varēja sniegt atbilstošu informāciju par apstrīdētā projekta sekām, ņēma vērā visus Direktīvas 2000/60 4. panta 7. punktā paredzētos nosacījumus un varēja pamatoti uzskatīt, ka tie ir izpildīti.

82 Lai apstrīdētu pēc būtības Štīrijas valdības vadītāja veikto vērtējumu, Komisija it īpaši apgalvo, ka hidroelektroenerģija ir tikai viens no atjaunojamajiem energoresursiem un ka apstrīdētajā projektā paredzētajā hidroelektrostacijā saražotajai enerģijai būtu tikai niecīga ietekme uz elektroapgādi gan reģionālā, gan valsts līmenī. Tomēr, tā kā Komisija nav izvirzījusi specifiskus iebildumus, kas ļautu, piemēram, konstatēt, kādēļ šī sprieduma 75. punktā minētais pētījums, kura secinājumi ir ietverti 2007. gada lēmumā, ir nepilnīgs vai kļūdains, tādēļ, ka šī projekta ekoloģiskās ietekmes uz Melnās Zulmas virszemes ūdens objekta stāvokļa analīze ir nepietiekama, vai tādēļ, ka trūkst ticamības attiecībā uz hidroelektroenerģijas ražošanas prognozēm un trūkst salīdzinošu elementu, kas ļautu kvalificēt paredzēto elektroenerģijas ražošanu kā zemu salīdzinājumā ar šī projekta apjomu, ir jākonstatē, ka Komisija nav pierādījusi izvirzīto pienākumu neizpildi.

83 No visa iepriekš minētā izriet, ka Komisijas prasība ir jānoraida kā nepamatota.

Par tiesāšanās izdevumiem

84 Atbilstoši Reglamenta 138. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Austrijas Republika ir prasījusi piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā Komisijai spriedums ir nelabvēlīgs, jāpiespriež Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

1) prasību noraidīt;

2) Eiropas Komisija atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

[Paraksti]